

прибутком підприємства. А також, для підвищення ефективності управління прибутком вивчати вплив зовнішніх і внутрішніх факторів, що дасть можливість виявити негативний вплив факторів.

Література

1. Волков Д. Насколько оптимизация маркетинговых затрат может увеличить прибыль компании? / Д. Волков // Практический маркетинг. – 2004. – № 5. – С.12–15.
2. Управління прибутком торговельних підприємств [Електронний ресурс] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.00.04 / В.В. Худа ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К., 2007. – 22 с. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/ard/2007/07hvvptp.zip>
3. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз : [підручник] / Цал-Цалко Ю. С. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.

Надійшла 16.04.2011

УДК 65.012.32

Р. В. ЯНКОВОЙ

Київський національний університет технологій та дизайну

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ АКТИВІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Розглянуті та узагальнені організаційно-економічні засади реалізації механізму активізації підприємницької діяльності на підприємствах.

In the article consist the analysis problems of formulation system porpoises of strategically. In order to develop methodological procedures, main information problems have been created and evaluated by author.

Ключові слова: підприємництво, організаційно-економічний механізм, важелі впливу, організаційно-економічні елементи

Вступ

Підприємництво як вид специфічної діяльності може функціонувати і розвиватися лише на основі певних принципів і організаційно-економічного механізму. Проведені дослідження практики підприємницької діяльності та теорії менеджменту дали можливість сформулювати принципи підприємництва, а саме циклічність, загострення суперечностей, саморозвиток.

Розвиток і занепад підприємницької діяльності підпорядковані дії певних умов, що виникають в економічній діяльності держави. Такі умови характеризуються наявністю чітких підприємницьких циклів, основою яких є зв'язок між суспільним попитом та підприємницькою діяльністю (ПД). Тому ПД притаманна певна циклічність [1, 2].

Доведеним є факт, що життєдіяльність підприємництва забезпечується відповідним організаційно-економічним механізмом. В умовах мінливого зовнішнього середовища, якому все частіше притаманні кризові явища, підприємства потребують специфічного організаційно-економічного механізму, який виконував би роль певного адаптера до мінливих умов. Тому проведені дослідження дають змогу рекомендувати створювати для підприємств саме організаційно-економічний механізм активізації підприємницької діяльності (ОЕМАПД) [2–5].

Основний розділ

Аналіз впливу системоутворюючих факторів на підприємницьку діяльність дав можливість виділити елементну організаційну базу організаційно-економічного механізму активізації діяльності та віднести до неї «потреби людини» (П), «інноваційність» (І), «початковий капітал» (ПК), «підвищений ризик» (ПР).

Важелями механізму є наявність і стан п'яти «факторів підприємництва». Тоді ОЕМАПД можна представити такою моделлю: ОЕМАПД (П, І, ПК, ПР) = {ПФ1, ПФ2, ПФ3, ПФ4, ПФ5}, де дотримання стану відповідного фактора підприємництва визначається так:

$$ОЕМАПД(ФП) = \begin{cases} 1, & \text{якщо } ФП \geq 0 \\ 0, & \text{якщо } ФП < 0 \end{cases}$$

Таким чином, організаційно-економічний механізм активізації підприємницької діяльності доцільно розглядати як складову організаційно-економічної виробничої системи, що являє собою синтез системоутворювальних елементів підприємницької діяльності (потреби, інноваційність, капітал, ризик) і методичного врахування п'яти важелів впливу: наявність підприємницьких ідей, виникнення потреби в проведенні змін, забезпечення фінансової рівноваги підприємства, наявність споживача підприємницького продукту або послуги, наявність сприятливих умов бізнес-середовища.

Проведені дослідження елементів підприємницької діяльності та узагальнення факторів, які забезпечують її виникнення, функціонування та розвиток, дозволили використати поняття «підприємницьке ядро» [6] (рис. 1).

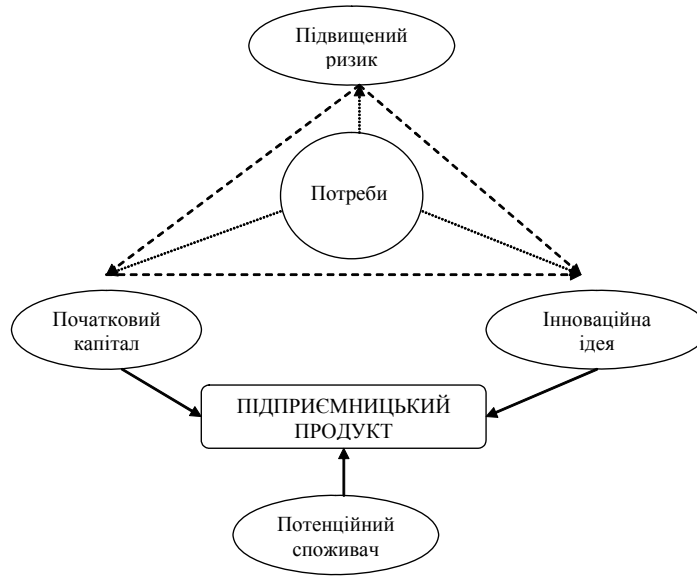

Рис. 1. «Підприємницьке ядро» як системоутворююча складова організаційно-економічного механізму активізації підприємницької діяльності

Таким чином, під категорією «підприємницьке ядро» (ПЯ) доцільно розуміти систему взаємопов'язаних елементів, що є основою для здійснення ефективної підприємницької діяльності, спрямованої на задоволення потреби підприємця в самореалізації. Дослідження та синтез елементів «підприємницького ядра» дали змогу змоделювати його таким чином:

$$ПЯ = П \cap [I \cup ПК \cup ПР] \cup ПС, K = K_g^n \cap K_o^n, \quad (1)$$

де П – потреби самореалізації людини (підприємця), яка воліє займатися підприємницькою діяльністю; I – інноваційна ідея, що є основою підприємницької діяльності; К – початковий капітал, необхідний для здійснення підприємницької діяльності; ПР – фактори підвищеного ризику; ПС – потенційний споживач підприємницького продукту; K_g^n – початкові капітальні вкладення в підприємницьку діяльність; K_o^n – обігові кошти (готівка), необхідні для покриття поточних витрат підприємницької діяльності.

Висновки

Незважаючи на те, що сформульовано елементи ОЕМАПД та формалізовано моделі важелів впливу на ефективність підприємницької діяльності, слід зауважити, що підприємницьке ядро лише окреслює особливі умови, за яких можливий початок підприємницької діяльності. Для ефективного функціонування й подальшого розвитку підприємництва потрібні ще забезпечуючі умови. Практика діяльності підприємств дала можливість узагальнити чотири основні умови, що потребують дослідження та відповідних методичних напрацювань, які будуть розкриті у наступних розділах:

- структуру економіки галузі (СЕ);
- наявність мотивованих працівників (МП);
- ресурси, які необхідні для досягнення підприємницької цілі (Рп);
- інвестиції в підприємницьку діяльність (Ін).

Література

1. Шумпетер Й. Теория экономического развития / Шумпетер Й. ; [пер. с нем. Автономова В. С., Любского М. С.]. – М. : Прогресс, 1982. – 444 с.
2. Кондратьев Н. Д. Проблемы экономической динамики / Кондратьев Н. Д. – М. : Экономика, 1989. – 467 с.
3. Фелікс Янсен. Епоха інновацій / Фелікс Янсен ; [пер. с англ.]. – М. : ИНФРА-М, 2002. – 308 с.
4. Аренков И. А. Предпринимательство: Основы теории промышленно-рыночных и логистических сетей / Аренков И. А., Афанасьев М. В., Семилетов С. В. – СПб. : Чарт Пилот, 2000. – 32 с.

5. Бусыгин А. В. Предпринимательство / Бусыгин А. В. – М. : Дело, 1999. – 640 с.
6. Ігнатєва І. А. Особливості формування організаційно-економічного механізму активізації підприємницької діяльності / Роман Васильович Янковий, Ірина Анатолівна Ігнатєва // Вісник КНУТД. – К. : КНУТД, 2009. – № 1. – С. 140–146.

Надійшла 11.04.2011